

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po polti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Položaj hrvatske opozicije.

Hrvatskemu banu grofu Khuenu-Héderváryju se mora priznati, da vé, kaj hoče na Hrvatskem doseči, oziroma pripraviti za dosego. Čuti se ne kot hrvatski ban nego kot zaupni mož madjarske vlade, kot izvrševalec ukazov te vlade, deluje pa z vso tisto brezobzirnostjo, katera je navadna lastnost madjarskih uradnikov.

Zelo zanimivo in poučno je, na podlagi dejanj sedanjega bana konstatovati, kaki so smotri vsega njegovega počenja in kakih sredstev se poslužuje ter iz tega presojati položaj, v katerem se nahaja hrvatska opozicija.

Že to, da se smatra ban za Slavonca in da neče biti Hrvat,avedoči, da mož ni prijatelj hrvatske narodne ideje, sicer pa je znano, da ne gleda s prijaznimi očmi na kulturno gibanje hrvatskega naroda, nego je raje zavira kjerkoli mogoče. To je pokazalo njegovo postopanje proti jugoslovanski akademiji, to je pokazal s svojim postopanjem glede gimnazije na Reki in še v mnogih drugih prilikah, to sploh kaže njegova ostentativna nenaklonjenost napram vsakršnim prosvetnim napravam.

To počenje je logična posledica banovih načel. Njegova naloga je, podkopati hrvatsko avtonomijo, da bi se mogla prej ali slej trojedna kraljevina razdeliti v madjarske komitate. To je vodilno načelo njegovega vladanja in iz njega se da vsak korak hrvatske vlade do cela pojasniti.

Naravno je, da hoče hrvatski ban najprej ugonobiti tiste, ki zagovarjajo avtonomijo ali se pogajajo za nje razširjenje v zmišlu hrvatskega državnega prava. Njegov boj zoper sedanjo združeno opozicijo, v kateri so zastopani vsi neodvisni narodni elementi, je znan tudi v posameznih fazah. Napisati bi morali cele folijante, ako bi hoteli zabeležiti, kako je vlada postopala pri raznih volitvah; dovolj je, ako rečemo, da se gode pri volitvah take nepravilnosti in nerednosti in to s strani vlade, kakor samo še v vzhodni Gališki. Znano je tudi, kako se preganjajo hrvatski listi. Ban hoče udušiti vse neodvisno časopisje in pri tem mu pomagajo tudi sodna oblastva. Sodbe so take, da jih nikjer drugod pod božjim solncem ne nahajamo jed-

nakih. Zdravo to ni, zlasti ne v deželi, kjer ljudstvo itak nima uzrokov, simpatizovati z uradništvom. To pa ni vse. Ban skuša tudi materijelno ugonobiti vse svoje nasprotnike. Gorje uradniku, ki voli opozicijskega kandidata. Ob službo je gotovo. Kdor pa hodi za vlado čez dra in strn, avanzira hitro. Tudi drugim ljudem skuša ban do živega priti, tudi druge skuša uničiti, in da sta bila David Starčević in Tkalčić nedolžni žrtvi banove osvetoželjnosti, je evidentno. Narobe pa se na vse mogoče načine podpirajo pristaši madjarske stranke, zlasti Srbi, ki so najbolj zagrizeni nasprotniki hrvatske avtonomije, in ki igrajo povsod isto kukavno ulogo, v Trstu, kjer se pajdašijo z Italijani zoper Slovence, kakor v Dalmaciji in na Ogerskem.

Na tak način deluje hrvatski ban na to, da uniči tiste stranke, ki se bojujejo za neodvisnost Hrvatske; če pa skuša oškoditi hrvatske prosvetne naprave, tako je tudi to v zvezi z borbo zoper avtonomijo; čim bolj se ovira narodovo kulturno napredovanje, toliko težje se bori za svojo politično samostalnost.

S tem pa še ni končano navajanje tega, kar dela hrvatski ban. Njegov boj zoper pravico hrvatskega naroda je še dosti bolj intenziven. V Slavoniji protežira mimo Srbov tudi priseljene Madjare in Nemce, nagodbo z Ogersko krši kjer mogoče zlasti če je to Madjarski v korist, Hrvatom pa v materijelno izgubo, dobro vedoč, da je Hrvate boljše premagati, če so gospodarsko oslabiljeni in izsesani, njih nasprotniki pa utrjeni. V tem zmišlu se vodi tudi finančna uprava, to je bila vodilna ideja pri zgradbi raznih železnic, pri pogodbi o svilgojstvu in pri mnogih drugih rečeh.

Politični in gospodarski program hrvatskega bana se da definovati povsem na kratko z besedami: boj zoper državno pravo hrvatsko in zoper avtonomijo, razširjenje nagodbe, kulturno in gospodarsko oškodovanje hrvatskega naroda.

Žal, da se more hrvatski ban pri izvrševanju tega svojega programa naslanjati na stranko, v kateri je mimo Srbov in drugih očitnih sovražnikov naroda hrvatskega tudi precejšnje število Hrvatov. Opozicija ima zategadelj sila težaven položaj. Politično korumpirana uprava, odvisno uradništvo, ne-

zakonit pritisek na vseh straneh, — res, občudovati jo moramo to hrvatsko opozicijo, da še ni omagala, nego da stoji krepko na braniku narodovih pravic, da se ne ukloni nobeni sili. V vrstah združene opozicije stoje samo neodvisni zavedni narodnjaki, samo ljudje, ki nimajo od vlade ničesar pričakovati, še pravice ne, in če tudi je na tisoče takih, ki simpatizujejo z njo, pa se tega ne upajo pokazati, tako je vendar boj silno težak. Zahtevajo se velikanske žrtve, a stranka jih doprinaša, stranka se vzlic strahovitim oviram širi in pridobiva čedalje več privržencev, ker je prava narodna stranka, ker je moč njenih vodilnih idej tolika, da bode na posled zmagala in vse zapreke z elementarno silo odpravila. Ta moč narodne ideje je tako velika, da je nobena sila ne ugonobi, in ta moč je jamstvo, da se bode tudi težavni položaj hrvatske opozicije premenil, da se bodo tudi Hrvatom vremena zjasnila.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 21. marca.

Hohenwartovci in volilna reforma.

Dunajski dopisnik Praške „Politike“ govoril je te dni z dvema članoma Hohenwartovega kluba o grofa Hohenwarta znanem načrtu za volilno reformo. Kakor znano, je ta načrt izdelal grof Hohenwart sam na svojo pest, ne da bi se bil prej domenil s konservativnim klubom. Zategadelj je zanimljivo izvedeti, kaj sta dopisniku „Politike“ odgovorila rečena dva člana. Prvi je slovenski poslanec. Žal, da dopisnik ne imenuje njegovega imena. Ta slovenski poslanec je rekel: „Mi Slovenci nismo prijatelji splošne volilne pravice. Avstrijske razmere niso take, da bi se mogli za splošno volilno pravico brez skrbi odločiti. Naš srednji stan je preslab, da bi zamogel nevarnosti splošne volilne pravice prebiti. Na Francoskem in na Nemškem so razmere povsem drugačne. Mi nimamo malih rentierjev, ki so na Francoskem protiteža socialistov in se uspešno potegujejo za mirni razvoj državnih in socialnih razmer. Splošna volilna pravica bi naš srednji in naš kmetijski stan zelo oškodila. Zato priporočamo, da se splošna volilna pravica spragi v zvezi z zastopništvom interesov. Hohenwartov načrt nam ne ugaja, ker daje veleposestnikom prevelik vpliv, zlasti ker bi v deželnih zborih tudi uplivali na volitev iz mestne in kmetске kurije. Posredne volitve po dež.

LISTEK.

Umetniško potovanje po Italiji.

Odlomki iz prijateljevih pisem.

Priobčuje Vatroslav Holz.

I.

V Vidmu (Udine), 21. svečana 1894.

Dragi prijatelj! Včeraj, dué 20. svečana, sem pri Pontebi prestopil mejo naše države ter poskusil svojo italijanščino...

Po dolgoletnem hrepenenju dosegel sem torej, da vidim prekrasno umetnost laško! Že na Dunaji, ko sem poslušal predavanje g. prof. Niemana o stavbarstvu in g. prof. Lizova o podobarstvu in slikarstvu, sklenil sem, da hočem na vso moč delati na to ter hraniti, da si prislužim potrebna sredstva za potovanje v Italijo. Ali to ni bilo tako lahko! Dela nisem imel, v domovini me ni poznal nihče, zato se tudi nisem mogel nadejati, da bi mi sploh kdo hotel naročiti kakšno boljše delo. Mislil sem si torej: Prevzamem vse, kar dobim, samo da dosežem svoj namen! Koliko sem trpel pri tem, to vé le oni, kateri sam nosi v srci umetniški nagon in

koprnenje po izobraženji in popolnjenji v svoji stroki!...

No, Bog mi je pomagal, da sem prebil vse težave in poniževanje ter si prislužil toliko, da si morem privoščiti to dolgo zaželjeno potovanje v „objubljenno deželo“ lepih umetnostij! In ko se vrnem, čaka me lepo delo: nagrobni spomenik grofa Eggerja, o katerem sem Ti bil poslal nedavno dotično skico, t. j. iz groba vstajajočega Kristusa od kararskega marmorja v takozvani visoki ploskovrezbi...

In zdaj se obrniva na prelepa dela italijanska, katera sem videl tukaj v Vidmu, kjer se prične že laška umetnost, dasi je le majhno mesto z okolo 35.000 prebivalci.

Najprej sem si ogledal mesto samo, potem razne cerkve in znamenitejši palače ter pokopališče. Dovolj, da Ti naštejem le nekatere posamičnosti: ...

V cerkvi del Conte Torjano našel sem kaj nepričakovanega v toli malem mestu in to četrto velikanskih skupin, vsaka okolo pet metrov visoka in tri metre široka, ki predstavljajo kar cele dvorane; posamične podobe so po 110 cm velike, visokotraktovane ploskovrezbe, vse od kararskega mar-

morja, ročno delo veleslavnega podobarja Toretija, prvega mojstra svetovnoznanega podobarja Canova. Dotične štiri skupine predočujejo: 1. Rojstvo Dev. Marije, 2. Marijino obiskovanje sv. Elizabete, 3. Obrezovanje Kristusa in 4. Najdenje 12letnega Jezusa v Jeruzalemskem templji. — Te prekrasne skupine bi bil kaj rad obrival vsaj v glavnih potezah, a ni bilo mogoče, ker je še premrzlo in tudi premalo časa, toda pomnil jih bodem, dokler živim!

Cerkev Sta. Maria delle Grazie ima od zunaj veliko in krasno pročelje s štirimi joniškimi stebri, vse od marmorja od tal do vrha. Ko stopim v cerkev, zablišči se mi pred očmi krasen polihromiran (mnogobojen) obok, ki je kaj ukusno opredeljen v slike s podobami in ornamentami na pozlačenem ozadji, na katerem se različne barve ujemajo kaj dobro! Tudi oltarji in podobe so nekatere prav izvrstne in vse od marmorja.

Stolna cerkev (chiesa del duomo) ima pročelje v laškem (mavriško-) gotičkem slogu; znotraj pa je renesanški slog, z mnogimi marmornatimi oltarji in podobami. Za veliki oltar služi sam tabernakelj. Spodaj pod menso je podoba od belega marmorja nekega škofa, kakor mi je cerkvenec pravil, „beato Beltrame“. Zadaž za oltarjem ali tabernakeljem je

zborih bi nas Slovence hudo zadele. Izgubili bi vsako upanje, da zmaga kdaj slovenski kandidat, a tudi izvolitev slovenskih poslancev na Štajerskem, v Istri in v Trstu bi postala povsem nemogoča. — Na ugovor dopisnikov, da bi se to dalo po posebnih določbah preprečiti, rekel je slovenski poslanec: To bi bilo težko. Sicer pa se mi zdi Hohenwartov načrt neizvedljiv. Volilna reforma se ne bo dala rešiti s principijelnega stališča, zato bodo morale velike stranke delovati na to, da se najde način, po katerem bi delavci pač dobili volilno pravico, ne da bi to katero teh strank oškodilo. — Drugi konservativci, dr. Ebenhoch, se je tudi izrekel zoper Hohenwartov načrt, iz česar se da sklepati, da ga niti konservativni klub ne bode odobril.

Naše finance.

Te dni so razni listi z velikim zadoščenjem poročali, da je budgetni odsek konstatoval prebitka skoro 3 milijone gld. To se seveda predstavlja kot velikanski uspeh finančnega ministra Plenerja in koalicije. Morda se najde kakšna lahkoverna dušica, ki to verjame. Karakteristično pa je, kar piše Dunajska „Montagsrevue“; norčuje se iz tega izkazanega prebitka češ, tudi prejšnji minister je vedel, da sme nanj računati, ali bil je dovolj previden, da ga ni zapisal, ker se mej letom vedno najdejo novi troški. Leta 1891. je znašal prebitok 22 milijonov, 1892. l. 16 milijonov, leta 1893. samo 7 milijonov, l. 1894. pa ga najbrž nič ne bo, ker je budgetni odsek namignil vojevu ministru, naj se oglasi. Finančni minister Plener je že na potu, ki zamore prouzročiti, da dobimo zopet deficit. Neštivilne dragocene koncesije svedočijo, da išče mož prijateljev in da pri tem pozabi na račun v svojih rokah. Ko bi ga resno revidiral, bi videl, da je že sedaj prav blizu deficita.

Blížajoča se ogerska kriza.

Ogerski ministerski predsednik Wekerle mudil se je minola praznika na Dunaji. Ni dvoma, da se je posvetoval o politični krizi, ki je skoro neizogibna, če umrje Kossuth. Madjarske stranke, uštevši vladno, zahtevajo z vso odločnostjo, naj se s posebnim zakonom priznajo zasluge Kossuthove za Ogorsko, naj se mu vrne po veljavnem domovinskem zakonu izgubljeno ogersko državljanstvo, naj se vlada in parlament oficijelno udeležita Kossuthovega pogreba, naj se truplo prepelje na Ogorsko in naj se pokojniku z državno podporo postavi primeren spomenik. Najvišji krogi se s temi tirjavami nikakor nečejo sprijazniti, če pa madjarske stranke ne odnehajo, je velika politična kriza neizogibna.

Vnanje države.

Milan in Natalija.

Kakor poročajo razni srbski in drugi listi, je srbski škofovski sinod razveljavil dekret, s katerim je svoj čas metropolit Teodozij razveljavil zakon mej Milanom in Natalijo. Sinod je izjavil, da je mej Milanom in Natalijo dne 5. oktobra 1875. l. sklenjeni zakon popolnoma pravnomojaven. Ker je torej razmerje mej Milanom in Natalijo zopet urejeno, se pričakuje, da se vrne Natalija o Veliki noči v Beligrad.

Francoski senat in vlada.

Francoska vlada predložila je senatu zakonski načrt o ustanovitvi ministerstva za kolonije. Stvar nima političnega pomena. Senat je predlogo odklonil, na kar je ministerstvo izjavilo, da odstopi, če se mu ne izreče zaupnica. Vsled tega se je senat včeraj zopet sešel. Ministerski predsednik je pojasnil, zakaj zahteva vlada, da se načrt vzprejme in obljubil, da se bode oziral na posamične opomnje opozicije. Potem se je vršilo glasovanje in senat je z velikansko večino odobril to, kar je bil dva dni prej zavrgel.

sarkofag (rakva), v katerem se nahajajo — kakor mi je trdil spremljevalec — okostja sv. Mohorja in Fortunata. Podobe, ploskvorezbe ob straneh te rakve, kažejo mučenje sv. Fortunata in pa sv. Mohorja, oznanjujočega s prižnice sv. evangelije. Podobe niso posebno umetne, ali vse od marmorja, zato je vender kaj lepega!

Tudi po ostalih cerkvah sem videl mnogo lepih kiparskih del in vse od marmorja.

Znamenita in rekel bi monumentalna je mestna palača (palazzo Municipiis), zidana v mavriško-gotičnem slogu, podobna dožjevi palači v Benetkah. Krasna stavba! Tudi znotraj je mnogo lepih slik, mej njimi Madona od Antonija Carneeta, velika slika z lepo sestavljenimi skupinami; potem velikaneska slika: „Attila“, predstavljajoča, kako so njegove divje drhali ropale okrog Ogleja. To sliko je podaril mestu Vidmu nek v Budimpešti živeč slikar Videmski.

Prekrasna je tudi nasproti municipiju stoječa palača „di Risparmio e Pietà“ (hranilnica in zastavljalnica); zlasti je izvrstna nje arhitektura na sprednji strani. Na oglih so podobe žalostne Matere Božje od marmorja — vse delo uprav mojstersko!

Pokopališče Videmsko je tudi kaj bogato v

Nizozemska zbornica.

Tudi nizozemska zbornica bavila se je že dlje časa z vprašanjem o volilni reformi. Liberalno ministerstvo se glede nekih malenkostij nikakor ni moglo zjediniti z liberalno stranko in je na posebni strah te stranke preklicalo svojo predlogo. Splošno se je sodelo, da odstopi ministerstvo, zlasti ker se je mislilo, da ima kraljica-regentinja do zbornične večine več zaupanja, kakor do vlade. Liberalni volilci pa so odločno protestovali zoper smešno dlakopce svojih liberalnih poslancev in to je ministerstvu pridobilo zopet naklonjenost kraljice-regentije, ki je razpustila poslansko zbornico. Mesto pričakovane volilne reforme dobili so torej Nizozemci nove volilve.

„Slovenska Matica“.

98. odborova seja, v sredo 14. marca 1894.

Navzočni: Gg. Fr. Levec, (predsednik), P. Grasselli, dr. J. Janežič, A. Koblar, A. Kržič, dr. Fr. Lampe, dr. J. Lesar, dr. L. Požar, A. Praprotnik, S. Rutar, dr. J. Starč, F. Stegnar, J. Šubic, A. Tavčar, dr. I. Tavčar, J. Vavrč, Fr. Wiesthaler, V. Zupančič in dr. J. Zupanec (odborniki), E. Lah (zapisnikar). Skupaj 20.

Predsednik pozdravi navzočne odbornike konstatuje sklepčnost in otvori sejo ob 5¼ uri popoldne.

Zapisnik o 97. odborovi seji, katerega sta pregledala in potrdila odbornika gg. Pletersnik in Šubic, odobri se brez ugovora. Današnjemu zapisniku bosta overovatelja gg. Kržič in dr. Požar. Na ogled je zapisnik o seji književnega odseka z dne 21. februarja t. l.

Predsednik poroča, da so bili izvršeni vsi sklepi, katere je napravil odbor v svoji zadnji seji, le oni glede „Lavtarjeve Geometrije“ ne. Matica ne izda na novo te učne knjige, ker ima od g. Bamberga zagotovilo, da jo v drugem natisu založi on.

Ob smrti dr. Račkega († 13. februarja t. l.) je izrazila „Slovenska Matica“ brzojavno sožaljenje „Jugoslavenski akademiji“ in na rakev svojega častnega člana položila venec s trakovi. Pri pogrebu so Matice častno zastopali gospodje odborniki: arhivar Koblar ter profesorji Pletersnik, dr. Požar in Rutar, za kar jim bodi iz tega mesta spodobna zahvala.

V odseku za slovesno polaganje temeljnega kamna „Narodnemu Domu“ in pri slavnosti sami bo Matico zastopal gospod ravnatelj Šubic, ki je Matičin zastopnik tudi v upravnem odboru „Narodnega doma“.

Ker so bila lani spremenjena društvena pravila, treba da se po njih preosnuje tudi v marsičem nedostatni pravilni red. Sklene se izročiti preosnovo istemu odseku (gospodje dr. Dolenec, Kržič, Levec, Šubic in tajnik), kateri je napravil načrt novim pravilom z naročilom, da je predloži prihodnji odborovi seji, ki bo v četrtek dne 26. aprila, odbor pa občenemu zboru, ki ima biti letos v četrtek dne 17. maja.

Odobri se z neznatnimi spremembami poročilo književnega odseka o letošnjih društvenih knjigah. Matica izda letos: 1 Letopis za l. 1894. Urednik mu bo gosp. prof. A. Bartel, oblika ista, obseg in sestava podobna običajni. Tiskala ga bo „Narodna tiskarna“ v 2700 iztiskih.

umetniškem obziru; posebno lepe so doprsne podobe od marmorja, katerim se vidi, da jim je umetnik vdihnil življenje. In ta mojster je tu v Vidmu, Andrea Tlaitani, katerega sem potem obiskal. Svojo delalnico ima v neki zapuščeni samostanski cerkvi, mnogo število lepih študij. Mojster je prav prijaznega vedenja in razgovarjala sva se mnogo o podobarski umetnosti.

Skratka: tu v Vidmu, takoj v prvem italijanskem mestu, mi je vse ugajalo; le mestni muzej je nekako bolj majhen in prazen; a rekli so mi, da so ga ustanovili šele pred kratkim, torej je upanja, da ga še pomnožijo in olepšajo.

Ogledal sem si seveda tudi mej municipijem in hranilnico stoječi spomenik kralja Viktora Emanuela in pa Garibaldija na trati nekega postranskega trga, pa nobeden nima prave umetniške vrednosti: dolgobrki „Rè galantuomo“ je toli stisnen na prevelikega svojega žebca, da ga je le malo videti, staremu „rdečesarjčniku“ pa se pozna po atributih — tendencija politična.

Jutri se odpeljem v Benetke.

In dotle Te srčno pozdravljam Tvoj

Alojzij Progar.

2. Doneski k zgodovini Škofje Loke; spisal g. prof. dr. Fr. Kos. (Znanstvena razprava). Knjigo bo tiskala Blaznikova tiskarna v 2700 iztiskih. 3. Zgodovina slovenskega slovstva. I. del. (Zgodovina od prvega početka do Vodnika). Sestavil g. profesor dr. K. Glaser. Knjigo bo tiskala „Katoliška tiskarna“ v 3000 iztiskih. — Tiskarnam bo poskrbeti tudi za to, da dajo knjigam ličnejšo vnanjost, kakor je bila do zdaj.

Ako se ravnokar v slovenskih časopisih objavljenemu „Vabilu slovenskim pisateljem“ odzove do stavljenega roka (1. julij) zadostno število pisateljev s primernimi sestavki, utegne iziti še kot četrta knjiga letošnja I. zvezek Knezove knjižnice.

Sklene se stopiti z „Redakcijo historičnega lista v Lvovu“ v književno zvezo.

Tajnikovo poročilo o prošnjah za podaritev založnih knjig in o njihovi rešitvi se vzame na znanje.

Nove poverjenike so dobili: Komen, Cirkno in Bohinj; imata jih pa še dobiti Pulj in Zagreb.

Knjižnici je prirastlo od zadnje odborove seje 113 knjig, zvezkov in časopisov in sicer: 27 vsled daril, 1 po nakupu, 85 po zamenji.

Društvenih knjig za l. 1893. se je od 6. do 10. februarja na 2431 društvenikov in društven razposlalo 7293 iztiskov. Letopisa in Goriške ostalo je le še malo iztisov in se bo treba onim društvenikom, ki jih hote dobiti, pohiteti z naročili. Več je pa ostalo še iztiskov povesti „Z ognjem in mečem“ v obeh zvezkih, kar bodi povedano posebno onim društvenikom, kateri so pristopili Matici leta 1893. in nimajo knjig l. 1892.

Sklene se po nasvetu arhivarja g. Koblarja delati na to, da Matica zopet izda Zemljevid slovenskih pokrajin. Predsedništvu se naroči, da napravi na pristojnem mestu potrebne pozvedbe in o tem odboru poroča.

Za l. 1892. je plačalo udnino 2015 letnikov, za leto 1893. že 2084, za letos dozdej 316. Od zadnje seje je pristopilo društvu vnovič ali na novo 23 društvenikov in sicer: 2 ustanovnika in 21 letnikov in sicer: A. Kot ustanovnika (izmej letnikov): *Ramovš Jernej, župnik v Poljanah. *Rutar Simon, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani. — B. Kot letniki: Bervar Lina, učiteljica v Št. Jerneji. Blaznik Albina, solastnica tiskarne v Ljubljani. Boršt-nik Marija, posestnica v Ljubljani. Bralno društvo v Laškem trgu. Čitalnica narodna na Vinici. Frisch Ivan, jermenar, gostilničar in posestnik v Ljubljani. Grampovčan o. Klemen, frančiškan v Ljubljani. Kalan Mihael, nadučitelj v Št. Petru. Kavčič Josip, c. kr. davčni kontrolor na Vrhniki. Konservativno obrtno društvo v Ljubljani. Lenassi Viljem, carinar na Vrhniki. Penca Emilija, posestnikova hči v Mokronogu. Rant o. Hubert, frančiškan v Ljubljani. Regen Josip, župnik na Vojskem. Rhar Štefan, kaplan na Vrhniki. Sajovic Karol, želez, uradnik v Št. Petru. Semen Karol, ces. kr. davčni pristav na Vrhniki. Skvarča Ivan, posestnik na Vrhniki. Škrabec Mihael, obč. tajnik v Ribnici. Vidic Franc, velikošolec v Št. Pavlu v Savinjski dolini. Wisjan Leopold, c. kr. poštni asistent v Ljubljani. Štirje dijaki kot naročniki.

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Profesor Simon Rutar je za daljnih pet let imenovan c. kr. konservatorjem za Kranjsko. — Pri politični upravi na Kranjskem so imenovani: Okrajni komisar Viljem pl. Laschan vladnim tajnikom; provizorna okrajna komisarija Oton Detela in Viljem baron Rechbach za definitivna okrajna komisarija; vladna koncipista Ludovik Schiwitz pl. Schiwitzhofen in Herman grof Attens za provizorna okrajna komisarija; provizorna vladna koncipista dr. Karl Mathis in Rihard Wenedikter za definitivna vladna koncipista in konceptna praktikanta Ivan Kresse in Karl grof Künigl za provizorna vladna koncipista. — Koncipijent pri finančni prokuraturi v Ljubljani dr. Viktor Pessiak je imenovan koncipistom. —

— (Umrli je) v Temešvaru v nedeljo in bil včeraj pokopan g. Josip Horak, profesor na tamonjski gimnaziji, brat pokojne gospe Murnikove. Čuden slučaj nanesele je, da sta skoro ob istem času se preselila za pokojnim očetom v drugi svet. Pokojnega se gotovo še dobro spominjajo njegovi sošolci. Bodi mu blag spomin!

Dalje v prilogi.

— (Namestu vencev na krsto nepozabne rodoljubkinie gospé Marije Murnikove) so darovali za družbo sv. Cirila in Metoda: Rodbina Velkoverh v Ljubljani 10 kron. — Rodbina Mally v Ljubljani 10 kron. — Gosp. J. Knez v Ljubljani 20 kron. — Gdčna. Helena Bavdek v Ljubljani v spomin uzorno značajne žene 10 kron. — Rodbina Andr. Druškovič v Ljubljani 20 kron. — Gosp. dr. poslanec dr. Andrej Ferjančič v Ljubljani 20 kron. — Gosp. Maks Pletersnik, gimn. profesor v Ljubljani, namestu venca na krsto nepozabne rodoljubkinie Marije Murnikove 20 kron. — Gosp. dr. Josip Derčeva rodbina v Ljubljani 10 kron. — Gosp. Karol Žužek v Ljubljani 6 kron. — Skupaj 126 kron, katere izročimo vodstvu. — Živili vrlj darovalci in darovalke!

— (Za „Narodni Dom“) v Ljubljani poklonil je namestu venca na krsto gospé Murnikove gospod dr. Ivan Tavčar v Ljubljani 20 kron.

— (Pogreba nepozabne rodoljubkinie gospe Murnikove) se udeleži pod zastavo Ljubljanske čitalnice tudi pevsko društvo „Ljubljana“ korporativno.

— (Šišemska čitalnica) globoko obžaluje izgubo kumice, — prerano zamrle gospe Murnikove. — Z zastavo udeleži se hvaležno društvo pogreba odlične prijateljice in podpirateljice, ter položi v znak ljubezni, spoštovanja in žalovanja venec na gomilo dobrotnice svoje.

— (Za „Narodni dom“) v Ljubljani sta poslali uredništvu našega lista gospa Gutnikova in gdč. Kadivec 2 kroni, to je po veleučnem gosp. dr. Mahničju nazaj poslano pololetno naročnino za neposlanega „Rimskega katolika“. — Živili vrlj darovalci in nju nasledniki!

— (Za Št. Jakobsko-Trnovsko podružnico sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani je nabrala gospa Gutnikova po veselici pevskega društva „Ljubljana“ v mali družbi „krokarjev“ 14 kron 20 vinarjev, gospa Marija Benedek 1 krono.

— (Nemška nesramnost.) Neka „Frau Otto Strauss“ v Draždanah pošilja ravnateljem naših ljudskih šol slabo izdelane podobice nemškega cesarja in nemške cesarice s prošnjo, naj nabirajo mej učenci kupce za te podobice, ki se dobivajo po 10 pfenigov. Kakor se kaže, sodijo vrlj Nemci tam v rajtu, da spada tudi Avstrija že k Prusiji. Najbrž so mej avstrijskimi Nemci našli obilo kupovalcev za te podobe in bi jih sedaj tudi mej Slovenci radi razširjali.

— (Družbinski večer Sokola.) Izmej zdravic pri sobotnem družbinskem večeru nam je omeniti še nekatere, ki so bile navdušeno vzprojele. Podstarosta dr. Kušar nazdravil je dičnemu starosti Ivanu Hribarju, kateremu je kvartet zapel „Slava mu“. Starosta je potem nazdravil poleg omenjenih dveh odličnih Josipov vrljemu podstarosti dr. Josipu Kušarju, dr. Vilfan pa bratu Kavčiču, ki je prihitel iz zelene Štajerske v Sokolski krog. Poslednji zahvalil se je s krepkimi besedami in tako zaključil vrsto zdravic.

— (Za „Narodni dom“) Na St. Petra nabliži stanuje neki častnik, ki se zabava s tem, da z kula strelja iz revolverja na kuretnino na cesti. Ljudje, ki tam stanujejo, so vsi zbegani in prosijo, naj skrbi magistrat, da se kaj takega več ne zgodi.

— (Gospod Alojzij Progar,) akademski kipar v Celovcu, napotil se je, — kakor smo že svoj čas poročali — sredi meseca februarja t. l. v Italijo, da se izobrazi in popolni v svoji stroki ob vzgledih nesmrtnih mojstrov italijanskih. V ta namen podela mu je slav. deželni odbor kranjski nekoliko podpore, večino novcev za to umetniško-potovanje pa si je naš umetnik nabavil in pridelal sam od doedanjih svojih zaslužkov. — Danes pričnemo priobčevati odlomke iz njegovih pisem, katere piše tukajšnjemu svojemu prijatelju, ki nam jih v to prepušča. Ti odlomki so tembolj zanimivi in važni, ker jih g. pisec ne prepisuje ne iz Baedekerja niti iz kakšnega naučnega slovarja, temveč kakor se mu baš kristalizujejo v nepopočeni njegovi duši, na lici mesta, ob ogledovanji dotičnih predmetov umetniških. Ker pojde g. Progar do Rima, kjer ostane par mesecev, nadejati se nam je mnogo mičnih črtic o rečeh, katerih doslej še ni opisoval nobeden umetnik slovenski. Umetniku pa želimo na tem potovanji mnogo uspeha!

— (Promenadna godba.) Kakor se nam javlja, bode svirala vojaška godba, ako bode vreme ugodno, Veliki ponedeljek dne 26. t. m. in v nedeljo dne 1. aprila v „Zvezdi“ v glasbenem paviljonu, vselej ob polu 12. uri zjutraj.

— (Dolenjska železnica.) V mesecu februarju se je prevozilo na progi Ljubljana-Kočevje 13.135 oseb in 10.492 ton tovarnega blaga, mej tem 8411 ton režijskega premoga. Za prevažanje oseb in prtljage se je vzprejelo 5046 gld. za tovarnega blaga 25.280 gld. (mej tem za režijski premog 19.824 gld.) Povprečni transportni dohodek za leto in kilometer znaša 5316 gld.

— (Podržavljenje južne železnice) se menda še ne bo izvršilo tako kmalu, kakor je bilo pričakovati in bi bilo železi v interesu prometa na toli važni Tržaški progi. To je pač obžalovati, ker geslo „pomoč Trstu“ ostane pri sedanjih razmerah le prazna beseda in se trgovina v Trstu ne bode povzdignila, ker jo preveč tlačijo visoke tarife južne železnice.

— (Prvi pomladanski dan,) ki je nastopil danes po astronomičnem koledarju, se zjutraj ni predstavil kaj posebno prijazno. Po pustem deževnem vremenu včerajšnjega dne začel je včeraj zvečer celo naletavati po malem sneg, ki pa je kmalu prenehal. Včeraj precej nizka temperatura se je pač danes nekoliko zvišala, vreme pa je ostalo zjutraj pusto in nebo oblačno in šele proti poldnevu se je začelo jasneti. Popoldne imeli smo sicer precej vetroven a lep solnčen dan.

— (Uboj.) V nedeljo večer sprla sta se na Viču v gostilni pri Cigerju dva laška delavca kranjske stavbinske družbe in je bil delavec Casagrande preboden v desno stegno tako nevarno, da je kmalu umrl, ker mu je menda kri otekla. Mrtveca prenesli so v mrtvašnico na Vič. Ubijalca so orožniki odvedli v zapor.

— (Roparski napad.) Minuli teden napadel je posestnika Jožefa Ljubiča iz Spodnje Slivnice v Ljubljanski okolici, ko se je vračal domov iz Grosuplja, neznan mlad človek in mu siloma vzel denarnico z 115 gold. Sum leti na nečega Antona Kernca, katerega zasledujejo orožniki.

— (Učiteljsko društvo za novomeški okraj) zborovalo bode dne 27. t. m. v Novem Mestu v deklški šoli ob 11. uri dopoldne. Poleg običajnih točeh sta na dnevnem redu tudi: a) o šolskih zamudah, poročila g. J. Barle in b) razgovor o skupnem koncertu vsega dolenskega učiteljskega. — Ker je 2. točka velevažna za vse dolensko učiteljsko, želeli je, da bi se zborovanja v obilem številu udeležili ne samo društveniki, temveč tudi učiteljice in učitelji izvan tega okraja.

— (Novo nemško društvo v Celovcu.) Minulo nedeljo je bil v Celovcu v hotelu „Sandwirth“ ustanovni shod društva „Deutscher Volksverein für Kärnten“. Novo društvo se bode baje pečalo bolj z narodno-gospodarskimi stvarmi.

— (Goriške novice) Sodišča v Gorici začela so v poslednjem času izdajati na slovenske uloge tudi slovenske rešitve in razsodbe. Treba bi le bilo, da se ljudstvo samo poprime bolj resno svojih pravic in podaje slovenske uloge, kar se pa dozda ne godi niti pri bolj zavednih rojakih, od katerih bi bilo to v prvi vrsti pričakovati. — Trojica dr. Marani, dr. Venuti in Kürner so šli na Dunaj pod pretvezo, da priporočajo železnico Podbrdo-Javornik. Na tihem pa hočejo baje rovat proti slovenskim zahtevam zastran slovenskih šol v Gorici.

— Goriška ljudska posojilnica ima svoj deseti redni zbor dne 28. t. m. zjutraj ob 11. uri. — V Solkanu umrla je najstarejša žena Marija Marušič v visoki starosti 96 let. — Na Goriški pošti se čisto krat prigajajo zmešnjave, ker uradniki ne znajo ali pa celo nečejo znati slovenščine in pošiljajo pisma in pošiljatve na čisto napačne kraje.

— (Kraška okapnica sredi Furlanske nižine.) Kakor poročajo listi, našel je pes, ki je zajca podil, do sedaj neznan vilenico z lepimi kapniki pod neznatnim Medejskim gričem (132 m nadmorske višine) in sicer na njegovi severni strani blizu vasi Bornjan (Borgnano), južno od Kormina. Omenjeni grič je kraške tvorbe in torej ni nič čudnega, da se nahaja tudi v njem okapnica.

— (V Zagrebu je umrl) vojaški intendant g. Demetar Petrovič, ki je bil dlje časa načelnik tukajšnje vojne intendance in znan v krogih Ljubljanskega prebivalstva.

— (Koncert na korist istrskim bratom,) ki ga je priredila Zagrebska akademična mladina, se je izvršil v vsakem oziru sijajno. Sodelovala so vsa Zagrebska pevska društva pod vodstvom gosp. prof. Leušteka, tamburaški zbor vseučiliških dijakov in mestna ognjegasna godba. Udeležba je bila ogromna in je čistega dohodka nad tisoč kron, ki se izroče družbi sv. Cirila in Metoda za Istro.

— (Pri Zagrebski stolni cerkvi) se bodeta letos dokončala do podstrešja oba stolpa, ker je na razpolaganje v to svrhu 52.000 gld. Zdaj se popravlja v stolni cerkvi nadškofov prestolni sedež in se tudi pripravljajo stanovanja v nadškofijski palači.

— (Najnoveje skladbe za tamburaške zборе.) Marljivi skladatelj V. G. Brož v Sušaku poleg Reke izdal je zopet nekoliko svojih skladb za tamburico: Sve za domovinu, poputnica (cena partituri 1 gld.) — Na valovih jadranskega mora — valček 1 gld. 50 novč., Milica, mazurka 1 gld., češka narodna četvorka 1 gld. 50 novč., Dalmacijol Fantazija dalmatinskih pesmi, plesov s kolom šajkašom 1 gld. 50 novč., Danica, poputnica 1 gld., Molitva mornara, fantazija z varijacijami 1 gld. 50 kr., Postillon d' amour, brzopolka 1 gld., Pod Dubovcem, poputnica 1 gld., Škotska 60 novč. Poleg teh dobe se pri skladatelju še vsa njegova prejšnja izdavanja.

— (Razpisane službe.) Na štirirazrednici v Vipavi je izpraznjeno drugo učiteljsko mesto z letno plačo tretjega plačilnega razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do dne 14. aprila pri okr. šolskem svetu v Postojini. — Pri dež. sodišči v Ljubljani je razpisano mesto jetniškega paznika s plačo 300 gld. 25% aktivitetno priklado in službeno obleko. Prošnje do dne 24. aprila pri predsedstvu dež. sodišča v Ljubljani. — Poštno in brzojavno ravnateljstvo razpisuje poštarstvo službo v Buzetu. Dohodki te službe so: letna plača za uradna opravila 500 gld., 120 gld. za uradne stroške; nagrada za manipulacijo 250 gld., odškodnina za jedno vožnjo na dan mej Buzetom in Motovunom 900 gold. na leto in za tri vožnje na dan na železniško postajo v Buzetu 1500 gld. na leto. Služba se odda na temelju pisane pogodbe, kavcije treba je 500 gold. Prošnje v 14 dneh omenjenemu ravnateljstvu.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Nova jahta ruskega carja.) V Kodanju se bode v kratkem dovršila nova jahta ruskega carja „Standard“. Imela bode 5200 ton in 20 000 konjskih sil. Bržkone bode v baltičkem morju ostala, krasna „Severnaja zvezda“ pa pride potem v Črno more. Veljala bode nova jahta „Standard“ še jedenkrat toliko, kakor „Severnaja zvezda“.

* (Nove uniforme v nemški vojski.) V nemških častniških krogih se govori, da se bode temeljito spremenila uniformacija nemške vojske. Za vzorec se bode vzel avstrijski vojak. Uvedle se bodo kratke suknje sivo zelene barve. Mestu čelade bode se uvedel kepi. Lovci in streliči pa dobe namestu čak klobuke s peresi, kakor jih imajo avstro-ogerski lovci in italijanski bersaljeri.

* (Zgorelo gledališče.) Malo cesarsko gledališče v Varšavi je zgorelo te dni popolnoma. Ogenj je nastal proti tretji uri zjutraj v garderobi. Ponesrečil ni nobeden. Leta 1883. zgorelo je drugo gledališče v Varšavi in je takrat zlobna roka zanesla ogenj. Kako je zdaj nastal požar ni znano.

* (Roparstvo v Italiji.) Na cesti v Ravenu napadla je minuli teden roparska četa 10 oboroženih mož v mesto idoče kmete in jih mnogo oropala. Mnogoštevilnim karabinijerjem se ni posrečilo zasačiti roparje.

* (Orglje iz bambusa.) V jezuitski cerkvi v Shangaju je sestavil neki kitajski jezuit orglje, ki imajo vse piščali iz bambusa. Glas teh piščalk je baje izredno lep in prijeten, da si ni moč misliti kaj ušesu bolj ugodnega. Poleg tega so te orglje za dve tretjini ceneje nego orglje, ki imajo kovinske piščali.

* (Roparstvo na Sardinskem otoku.) Bogatega Angleža, milijonarja Percu a, ki je s svojo sestro se peljal iz Sassarija na deželo, so napadli na cesti briganti in so odvedli oba v gorovje. Ko je dal častno besedo, da pošlje odkupnino 200.000 lir, izpustili so ga, sestra pa je ostala v poročtvu, dokler ni poslal obljubljenega vsote.

Brzjavke.

Kostanjevica 21. marca. Ob smrti najbolj odlične slovenske žene, gospé Murnikove tuguje — Narodna čitalnica.

Celovec 21. marca. Žalujoči ob krsti uzorne slovenske žene, gospe Marije Murnikove, kličejo: „Bog jej obudi obilno vrednih in delavnih naslednic, da nam pomagajo vzbujati narod naš iz bede“. — Slovenke in Slovenci v Celovcu.

Trst 21. marca. Sinoči unela se je v obč. svetu živahna debata glede ljudskih šol v Tržaški okolici. Namestništvo je zaukazalo, da je v Skednju, v Rojanu itd., kjer so italijanske paralele, te ločiti od slovenskih in imenovati zanje posebne vodje. Magistrat je predlagal, naj se prosi namestništvo, da prekliče to naredbo. Slovenski poslanci dr. Sancin, Dolenc in Nabergoj so se potegovali za naredbo, dokazujoč, da so vodje takih šol z italijanskimi paralelkami le magistratovi agenti in silijo slovenske otroke v italijanski oddelek. Obč. svet je odobril magistratov predlog.

Dunaj 21. marca. Socijalni demokratje so sklicali za velikonočne praznike shod socijalistov, na katerem bode vodstvo predlagalo generalni štrajk, da na ta način demonstruje za splošno volilno pravico.

Praga 21. marca. Izjemno sodišče je obsodilo morilca Rudolfa Mrve namreč Otakarja Doležala in Franca Draguna na 10 let ječe in isto tako Josipa Křiža, oprostil pa zatožence: Čížeka, Vojtěha in Ano Křiž. Državni pravdnik je takoj naznanil ničnostno pritožbo, vsled česar ostanejo oproščeni zatoženci še nadalje v preiskovalnem zaporu.

Turin 21. marca. Kossuth je umrl sinoči ob 10. uri 55 minut.

Bruselj 21. marca. Ministerski predsednik Beernaert naznanil je zbornici, da poda ministerstvo ostavko, čim se vrne kralj.

Narodno-gospodarske stvari.

— Suho sadje (največ češnje, smokve, breskve in češnje) je dalo v pretekli zimski dobi okoli 300.000 gld. Goriški deželi. Iz Gorice so ga izvozili 7471 kvintalov v vrednosti okoli 270.000 gld.; iz Kormina pa 770 kvintalov v vrednosti 29.000 gld. Največ so dobila Brda.

— Razstava delavskih strojev z električno silo. Vsled odredbe gosp. kralj. ogerskega trgovinskega ministra priredi ogerski trgovinski muzej od 27. maja do 30. septembra t. l. v Budimpešti mejnarodno razstavo delavskih strojev z električno silo. Namen razstave je pokazovanje onih za mali obrt porabljivih delavskih strojev, pri katerih je mogoča električna sila; dalje ima razstava namen predočiti v kolikor se more elektrika tudi v drugem oziru porabiti v obrtnih namene. Oglasila k razstavi se sprejemajo do 31. marca t. l. Program in pravilnik razstave pogleda se lahko v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštne povzeto razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (16—4)

Nervozna motenja govora

ječljanje, brbljanje in druge take napake, kakor tudi slabo, ne popolnoma razvito izgovarjanje, se odpravi za miraj. Zlasti pripomnimo takim, ki ječljajo, da po racionalnem, fiziološki utemeljenem načinu zdravljenja zopet zadobe svobodni, naravni (nepričinjeni) govor. (Prim. o Neumann-ovem zdravljenju „Reichs-Medicinal-Anzeiger“, Lipsija z dne 8. decembra 1893.)

Ravnatelj zavoda

Neumann

imetelj c. kr. koncesijonovane zdravilnice v Gradcu.

Ordinuje danes v sredo in v četrtek 21. in 22. t. m. v Ljubljani v hotelu „pri Maliču“, in sicer v sredo od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in v četrtek od 11. do 1. ure. (306)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Umrli so v Ljubljani:

19. marca: Janez Baumgartner, zasobnik, 87 let, Franc Jožefa cesta št. 5.

20. marca: Marija Murnik, kmetijske družbe predsednika soproga, 48 let, Kongresni trg št. 7. — Leopoldina Papež, delavčeva hči, 4½ leta, Ulice na Grad št. 9.

V deželni bolnici:

18. marca: Anton Olip, gostac, 51 let.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
20. marca	7. jutraj	735.6 mm.	8.4° C	sl. vzh.	obl.	3.00 mm
	2. popol.	735.6 mm.	4.2° C	sl. jvz.	obl.	
	9. zvečer	735.8 mm.	1.4° C	sl. vzh.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 3.0°, za 0.9° pod normalom.

Dunajska borza

dne 21. marca t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 „ 15 „
Avstrijska zlata renta	119 „ 50 „
Avstrijska krona renta 4%	97 „ 95 „
Ogerska zlata renta 4%	118 „ 15 „
Ogerska krona renta 4%	95 „ 15 „
Avstro-ogerske bančne delnice	1020 „ — „
Kreditne delnice	367 „ 40 „
London vista	124 „ 65 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60 „ 92½ „
20 mark	12 „ 18 „
20 frankov	9 „ 90 „
Italijanski bankovci	43 „ 30 „
C. kr. cekini	5 „ 84 „

Dne 20. marca t. l.

4%, državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	149 gld. — kr.
Dravne srečke iz l. 1854 po 100 gld.	196 „ 75 „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127 „ 25 „
Zemlj. obč. avstr. 4½% slati zast. listi	122 „ — „
Kreditne srečke po 100 gld.	198 „ 50 „
Ljubljanske srečke	23 „ 25 „
Budolfove srečke po 10 gld.	23 „ 75 „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	153 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	283 „ — „
Papirnat rubelj	1 „ 38½ „

Zahvala.

Za srčno sočutje mej boleznijo in o smrti moje meni nepozabne soproge

Marije Dereani roj. Kurzthaler

za krasne darovane vence in za poslednje spremstvo izreka podpisanec vsem sorodnikom in znanem, prečastiti duhovščini, velečenjenim uradnikom in mestjanom Kamniškim, Mengiškim in Domžalskim, zlasti pa slavnemu pevskemu društvu „Lira“ v Kamniku za ginljivo žalostinko v cerkvi svojo najprišrčnejšo zahvalo.

V Kamniku, dne 18. marca 1894.

(294)

Dr. Julij Dereani.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalji in odhajalji časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Selsthal v Ansees, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 06 min. jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Selsthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 30 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inmost, Bregunz, Gurth, Genova, Paris, Linz, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. sputraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Linz, Steyra, Ischla, Gmunden, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 11. uri 37 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linz, Steyra, Paris, Genova, Gurth, Bregunz, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Inmost, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiša.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 9. uri 37 min. sputraj osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 6. uri 35 min. sputraj v Kočevje.
„ 12. „ 00 „ popoldne „ „
„ 6. „ 10 „ sputraj „ „

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 10 min. sputraj iz Kočevja.
„ 1. „ 01 „ popoldne „ „
„ 8. „ 46 „ sputraj „ „

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 18 min. sputraj v Kamnik.
„ 9. „ 05 „ popoldne „ „
„ 6. „ 50 „ sputraj „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 51 min. sputraj iz Kamnika.
„ 11. „ 15 „ dopoldne „ „
„ 6. „ 30 „ sputraj „ „ (4—68)

Agenti za spečavanje zakonite dovoljenj, kateri je moč plačati tudi na obroke, se nameštujejo proti visoki proviziji, in če so posebno rabljivi, tudi s stalno plačo. — Ponudbe na (229—6)
Hauptstädtische Wechselstuben Gesellschaft
ADLER & Co.
v Budimpešti. — Ustanovljeno leta 1874.

Štacunsko dekle

zmožno nemškega in slovenskega jezika, ne preveč mlado, večje prodajalko, ki je popolnoma izurjena v trgovini s mešanim blagom, se vzprejme pri (285—8)

Lebinger-Ju & Bergmann-u v Litiji.

Vizitnice

priporoča

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Vabilo

na

XI. redni občni zbor

„Notranjske posojilnice v Postojini“

kateri se bode vrtil

dne 1. aprila 1894 ob 4. uri popoldne v združni pisarni.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnatelja. — 2. Poročilo blagajnika. — 3. Poročilo nadzorstvenega odbora in dati absolutorij za leto 1893. — 4. Volitev ravnateljskega odbora in sicer: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja in d) 2 namestnikov. e) Volitev 3 članov v nadzorstveni odbor. — 5. Predlogi društvenikov.

K polnočestvilni udeležbi vabi častite deležnike najuljudnejše

(284—2)

ravnateljski odbor.

Marijaceeljske kapljice za želodec

prirejane v lekarni „k angelju varuhu“

C. BRADY v Kromečlju (Morava)

staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja funkcije želodca in ga krepi, če je prebava motena. Pristno le z sraven natisneno varstveno znamko in podpisom. Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr. Navedeni so tudi sestavni deli. **Marijaceeljske kapljice za želodec** dobivajo se pristne v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna Swoboda; v Postojini: lekarna Fr. Baccarich; v Škofiji Leki: lekarna Karol Fabiani; v Radovljici: lekarna Aleksander Roblek; v Rudolfovcu: lekarna Dom. Rizzoli; v Pauerbachu: lekarna V. Payr; v Kamniku: lekarna J. Močnik; v Črnomlju: lekarna Ivan. Blažek. (1168—18)

Moj zavod, kjer se slamniki čistijo

se nahaja
v hiši g. Henrika Kende, v II. nadstropji.
(296-1) C. Brilli.

Orehe po 18 gld., **češplje** po 8 gld., **namizna jabolka** po 12 gld. za 100 kil, dobro **slivovko** po 45 kr. liter prodaja
(240 6) Jos. Errath v Mokronogu.

Izprehodne palice po 5 kr. do 7 1/2 gld.

Piruhe s pisalno pripravo
Piruhe s šivalno pripravo
Piruhe s čunji za kegljanje
Piruhe z domino igro
Piruhe z rouletno igro
Piruhe s kompasom
Piruhe prazne, vse iz lesa, naj-fineje pobarvane
priporoča

Fr. Stampfel
Ljubljana, Kongresni trg.
(Tonhalle.) (297-1)
(Kočevska domača obrt.)

Izprehodne palice po 5 kr. do 7 1/2 gld.

V Liplci (pošta Sezana) se oddajo

4 nenavadno lepi lovski psi

(prepelčarji), mesec dni stari, 3 brez repa, eden z repom, vsi beli s kostanjevo-rujavimi lisami ter nemešanega original-istrskega plemena. Cena vsakemu 10 gld.

(295-1) Ivan Zwölz, gozdni čuvaj.

Geni-a čarodelno gledališče

na cesarja Jožefa trgu
je veliki teden zatvorjeno.

Prihodnja predstava na Velikonočne praznike z novim programom.
Več povedo lepaki in oglašila.

(298) L. Geni, ravnatelj.

VABILO

VI. rednemu občnemu zboru „Posojilnice v Ribnici“

ki se bode vršil
dné 26. marca 1894. l. ob 3. uri popoldne
v združni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnštva za l. to 1893.
2. Volitev načelnštva za leto 1894.
3. S'učajni predlogi.

V Ribnici, dné 17. marca 1894.

(300)

Načelnštvo.

Št 2215.

Razpis.

(235-3)

Za Kranjsko se razpišejo sledeče

službe okrožnih zdravnikov

in sicer:

a) z letno plačo 800 gld. in 200 gld. priklade od zdravstvenega sveta:

1. v Črnomlju.

b) z letno plačo 800 gld.:

2. v Bohinjski Bistrici; 3. v Kočevski Reki; 4. v Kranjski gori; 5. v Senožečah.

c) z letno plačo 700 gld.:

6. v Metliki.

d) z letno plačo 600 gld.:

7. v Logatci.

Prosilci za jedno teh mest vložé naj svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani

do 28. marca 1894. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomažeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dré 28. februaria 1894.

Sladčičarna in pekarija Jakoba Zalaznika

v Ljubljani, na Starem trgu št. 21.

P. n. slavnemu občinstvu priporočam svojo bogato zalogo

vsakovrstne pekarije

kakor tudi veliko izbiro za

velikonočna darila.

Naročila za različne potvice se vedno vzprejemajo.

Z odličnim spoštovanjem

(299-1)

Jakob Zalaznik

sladčičarski in pekovski mojster
v Ljubljani, Stari trg št. 21.

Cedre (citronat), Arancine

sukatirane in kandirane

priporoča po najnižji ceni

(278-4)

JOSIPINA ŠUMI v Ljubljani.

Št. 410.

Razglas.

Pri občnem zboru „Prve dolenske posojilnice, registrirane za druge z neomejenim poroštvom v Metliki“ dne 19. marca 1894 se je računski sklep z bilanco za osemnajsto upravno leto 1893 sledeče odobril:

A. Bilanca.

Imetje	gld.		kr.	Dolгови	
	gld.	kr.		gld.	kr.
Gotovine konec l. 1893	3747	44	535 deležev à 18 gld.	9680	—
Naloženo v hranilnicah in posojilnicah	16610	28	Rezervni fond . . .	5303	79
Vrednost v drž. papirjih	25327	43	Hranilne vloge . . .	414564	03
Posojila na posestva	207426	16	Za leto 1894 vzprejete obresti . . .	3297	34
Posojila na menjice . .	164617	79	Čisti dobiček . . .	9025	—
Zaostale obresti . . .	2061	06			
Veleposest. v Črnomlju	22000	—			
Inventar	30	—			
Skupaj	441820	16	Skupaj	441820	16

B. Denarni promet.

Dohodki	gld.		kr.	Izdatki	
	gld.	kr.		gld.	kr.
Gotovine konec l. 1892	1070	52	Nazaj plačani deleži .	—	—
Uplačani deleži . . .	—	—	Nazaj plačane hranilne vloge	118582	92
Hranilne vloge . . .	128724	68	Nazaj plačane obresti	390	—
Uplačane obresti . . .	30963	65	Dovoljena posojila .	520623	66
Nazaj plačana posojila	488211	64	Razni izdatki . . .	1470	44
Razni dohodki . . .	809	76	Upravni troški . . .	1421	45
			Razni davki . . .	2165	97
			Za dobrodelne namene	35	—
			Dobička društvenikom	1343	37
			Gotovine konec l. 1893	3747	44
Skupaj	649780	25	Skupaj	649780	25

Zadruga obstoji iz 272 družtenikov in ti imajo 535 družtenih deležev. Pristopil ni nobeden in izstopil tudi nobeden družtenik leta 1893.

Družtenih deležev v letu 1893 ni nič priraslo in tudi noben delež odpovedan ali izplačan.

To se vsem p. n. družtenikom v splošno znanje z dostavkom objavi, da računski sklep z bilanco do konca tega meseca v občinski pisarni v Metliki vsakemu na ogled razgrnjen leži.

Ravnateljstvo prve dolenske posojilnice

(305)

v Metliki, dné 19. marca 1894.

Javna zahvala.

Podpisane izrekam s'avnemu zavarovalnemu društvu
ogersko-francoske zavarovalnice

„Franco-Hongroise“

katero mi je odškodnino mojega pogorelega poslopja točno in brez vsakega odbitka izplačalo, mojo presrečno zahvalo ter je vsakemu najtoplejše priporočam.

Dolenji Hotič, dné 15. marca 1894.

Fran Končar l. r. (301)

Fran Hribar l. r.,
priča.

Avgust Kajtna l. r.,
priča.